

ความนึกเปรียบเทียบการศึกษากับการรักษาทางการแพทย์ :
มโนคติและความหลากหลายของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐาน
Language users' Conceit of "Education" and "Medical
Treatments": Concept and Diversity in the Context of Basic
Education

วิฑูรย์ เมตตาจิตร¹, วรวรรณ์ ศรียาภัย², วรัญญา ยิ่งยงศักดิ์³ และ ศราวุธ หล่อดี⁴

Received: March 15, 2022
Revised: June 15, 2022
Accepted: June 16, 2022

Vitoon Mettajit, Warawat Sriyabhaya, Warunya ingyongsak
and Sarawut Lordee
(tomteam.teachers@gmail.com)

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอผลการศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษามโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” และ 2. เพื่อศึกษาความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562 เก็บข้อมูลทั้งจากภาษาที่มาจากการสื่อสารด้วยการพูดและเขียน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง จากพระราชบัญญัติการศึกษา ห้วงข้อกระทู้รวมถึงถ้อยคำแสดงความคิดเห็นในแฟนเพจเฟซบุ๊กครูนอกกรอบ และเว็บไซต์พันทิปดอทคอม รวมถึงถ้อยคำจากการถอดเทปคลิปวิดีโอที่มีการสื่อสารถึงเรื่องการศึกษาจากเว็บไซต์ยูทูบดอทคอม รวมจำนวน 171 คลิป โดยใช้แบบบันทึกถ้อยคำแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ศึกษาถ้อยคำของบุคคล 3 กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา ได้แก่ ผู้มอบนโยบาย ผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นผลผลิตจากระบบการศึกษา ใช้แนวคิดความนึกเปรียบเทียบ และแนวคิดเรื่องความหลากหลายของภาษาในการวิเคราะห์ พบผลการศึกษาดังนี้

¹ หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

Candidate, Doctor of Philosophy Program in Thai, Faculty of Liberal Arts, University of Phayao

^{2, 3, 4} คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

Program in Thai, Faculty of Liberal Arts, University of Phayao

1. มโนคติ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” แสดงผ่านรูปภาพความนึกเปรียบเทียบจำนวน 149 ถ้อยคำ โดยกล่าวถึง 6 องค์ประกอบของการศึกษาเปรียบเทียบกับการรักษาทางการแพทย์ ได้แก่ 1) “ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา” กับ “บุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย” 2) “การแก้ปัญหาในระบบการศึกษาและการให้การศึกษา” กับ “วิธีการรักษา” 3) “วิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน” กับ “ยารักษา” 4) ปัญหาและอุปสรรคของระบบการศึกษา กับ “โรค” 5) “สภาพและความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหาการศึกษา” กับ “อาการและความเร่งด่วนในการรักษา” และ 6) “ผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษา” กับ “ผลของการรักษา”

2. ความหลากหลายหรือลักษณะการแปรของภาษาไปตามปัจจัยของผู้ใช้ พบว่า การใช้ภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบมีการแปรไปตามสถานภาพของผู้ใช้ภาษาทั้งสามกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้มอบนโยบายทางการศึกษา จะใช้ภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบนี้เฉพาะในภาษาพูดเท่านั้น กลุ่มผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ จะมีมโนคติว่าตนคือบุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นผลผลิตจากระบบการศึกษา จะไม่สะท้อนมโนคตินิยามรักษาคือวิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน และยังสะท้อนว่าการศึกษาอยู่ในสภาพที่ต้องการได้รับการแก้ไขปัญหามันในขั้นเร่งด่วน และผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาคืออาการรุนแรงของโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายเป็นปกติได้

คำสำคัญ: ความนึกเปรียบเทียบ, การศึกษา, มโนคติ, การรักษาทางการแพทย์

Abstract

The aims of this qualitative study are two-fold: 1. to investigate how conceits were used to compare education to medical treatments, and 2. to explore variations in the use of conceits for such purpose in the context of basic education during the period of NCPO between 2557 and 2562. Data were purposively collected from the National Education Act, relevant posts and messages from Kru Nok Krob Facebook Page and Pantip.com as well as speeches transcribed from 171 videos on YouTube that communicate education-related issues. The three target groups of participants in this study involve policy makers,

educational practitioners and stakeholders. Using a framework of conceit and conceptual metaphor in cognitive linguistics and language variation, the study examined metaphors manifesting how education conceptually compares to medical treatments. Findings revealed two main issues.

1. 149 metaphors were found, pointing to six education related components, including 1) educational executives and personnel representing medical personnel and patients, 2) solving problems related to the educational system and educational services representing medical treatment 3) work-related processes and lesson content representing medicine 4) educational problems and obstacles representing diseases, 5) conditions that need to be urgently remedied representing specific symptoms and an urgent need for medical care 6) the impacts on the educational system representing results in the treatment.

2. Analysis of variations in language use depending on types of users revealed how conceits were differently employed by the three groups of language users. That is, education policy makers tended to employ conceits only in spoken language. Education practitioners appeared to conceive of themselves as healthcare professionals and patients. Stakeholders who were the direct products of the educational system did not seem to perceive that medicine represents work and lesson content. They reflected that there was an urgent need to solve educational problems, and that outcomes of the educational system represent severe health conditions that cannot be cured.

Keywords: Conceit, Education, Concept, Medical Treat

บทนำ

การใช้ภาษาที่แสดงความนึกเปรียบเทียบผ่านถ้อยคำสื่อสารทั้งด้วยวิธีการเขียนและพูด ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ สามารถสื่อถึงมโนคติหรือความคิดของผู้ใช้ภาษาที่มี

ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ การใช้รูปภาษาเปรียบเทียบนั้น ผู้พูดหรือผู้เขียนจะนำสิ่งใกล้เคียงและเป็นรูปธรรมมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ต้องการสื่อถึงซึ่งมักเป็นนามธรรม การใช้รูปภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบ คือ การสื่อสารที่หยิบยกหรือนำวัตถุ หรือ 2 สถานการณ์มากล่าวเปรียบเทียบกัน ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันจะพบการใช้ความนึกเปรียบเทียบได้ ดังเช่นเมื่อสื่อสารถึงเรื่องการศึกษา ผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานจะแสดงมโนคติผ่านการใช้อุปมาอุปไมยแสดงความนึกเปรียบเทียบอย่างหลากหลาย เช่น มโนคติว่าด้วยการศึกษาคือการทำเกษตรกรรม มโนคติว่าด้วยการศึกษาคือการรักษาทางการแพทย์ซึ่งเป็นมโนคติที่พบจากรูปภาษาเป็นจำนวนมากเมื่อกล่าวถึงเรื่องการศึกษา ดังเช่น ถ้อยคำที่สะท้อนผ่านโฆษณาชิ้นหนึ่งที่ว่า “ครูรักษาด้วยการให้สติปัญญา ล้วนเหมือนรักษาด้วยการแพทย์ เมื่อเห็นคนที่เรารักษาดีขึ้นเราก็ต้องมีความสุขไปด้วยและนี่คือเหตุผลที่ครูเป็นครูตลอดชีวิต” (อาจารย์ใหญ่ครูผู้ให้, 2558) ถ้อยคำข้างต้นเป็นตัวอย่างที่สะท้อนมโนคติให้เห็นว่า “การทำงานด้านการศึกษา” เปรียบเสมือนกับ “การรักษาทางการแพทย์” เห็นได้เมื่อพิจารณาถ้อยคำที่พบ “เหมือนรักษาด้วยการแพทย์” รักษา หมายถึง ป้องกัน เยียวยา ถ้อยคำนี้สื่อว่า การที่ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นการพัฒนาสติปัญญา เปรียบได้กับการที่แพทย์รักษาผู้ป่วยให้มีอาการดีขึ้นหรือหายจากโรค เมื่อนักเรียนได้พัฒนาสติปัญญาจากการได้รับความรู้ที่ครูถ่ายทอดแล้วครูก็จะพบความสุข เช่นเดียวกับแพทย์ที่มีความสุขเมื่อรักษาคนไข้ได้สำเร็จ

การให้การศึกษาและแก้ปัญหาคือการศึกษาเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้สังคมพัฒนา เพราะการศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประเทศขับเคลื่อนได้ ดังนั้นหากระบบการศึกษามีปัญหาที่จำเป็นที่จะได้รับการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกับบุคลากรทางการแพทย์ที่มีหน้าที่รักษาหรือดูแลผู้ป่วยให้หายจากโรคหรือบรรเทาความเจ็บป่วยจากที่เป็นอยู่ได้ และการศึกษาที่มีส่วนสำคัญของการขับเคลื่อนประเทศก็คือ “การศึกษาขั้นพื้นฐาน” นั่นเอง เพราะครอบคลุมหลายระดับ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และก่อนระดับอุดมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ซึ่งเป็นขั้นที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับประชากรเป็นจำนวนมาก ดังเห็นได้จากที่ทุกรัฐบาลต่างให้ความสำคัญกับเรื่องการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐบาล คสช. ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 3 ได้มีการปรับเปลี่ยนพัฒนา และสร้างสรรค์โครงการต่าง ๆ หลายโครงการ เช่น การลดเวลาสอบ โอเน็ต ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยของพลเรือเอก อนุพงษ์ พิศาลพัฒนาศัย กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และสนับสนุนจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมในสถานศึกษา

(การเรียนการสอนแบบบูรณาการ) ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยของพลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ และต่อมาในสมัยของนายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ มีการเร่งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในระยะเวลาที่เหลือนตาม Roadmap ก่อนที่จะจัดให้มีการเลือกตั้งในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 มีการดำเนินโครงการเร่งด่วน เช่น ปฏิรูปครู การพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนโดยใช้เครื่องมือทดสอบ PISA และโครงการโรงเรียน ICU (ไทยพับลิก้า, 2558 และครุบ้านนอกดอทคอม, 2560)

ผู้วิจัยเห็นว่ามุมมองของผู้คนในสังคมที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยเฉพาะเรื่องของการศึกษา สามารถสะท้อนให้เห็นเด่นชัดได้ด้วยการศึกษาจากภาษาที่ใช้ โดยเฉพาะการใช้แนวคิดเรื่องความนึกเปรียบเทียบเป็นเครื่องมือ ดังที่พบการศึกษาภาษาที่ใช้เปรียบเทียบในประเด็นต่าง ๆ ที่ผ่านมา เช่น ความเปรียบเทียบการเมือง (รัชนิยา กลิ่นน้ำหอม, 2551, Charteris-Black, 2006) ความเปรียบเทียบในสุนทรพจน์ของประธานาธิบดี (Wei-lun & Ahrens, 2008) และความเปรียบเทียบในวรรณกรรม (ชัชศรีณย์ จิตคงคา, 2564) เป็นต้น จากการทบทวนการศึกษาที่ผ่านมา ยังไม่พบการวิจัยด้านการใช้ภาษาเปรียบเทียบด้านการศึกษา นอกจากนี้หากพิจารณาภาษาที่ใช้เปรียบเทียบในแง่ของผู้ใช้กลุ่มต่าง ๆ แล้ว ก็พบว่ามีความหลากหลายหรือมีลักษณะการแปรของการใช้ภาษาไปตามปัจจัยของผู้ใช้ที่มีความน่าสนใจอีกด้วย ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิเคราะห์หาคติ ที่สะท้อนผ่านรูปภาษาความนึกเปรียบเทียบการศึกษากับการรักษาทางการแพทย์ และความหลากหลายของการใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562 ซึ่งเป็นรัฐบาลเฉพาะกิจที่มีรูปแบบการบริหารแบบพิเศษ เพื่อแสดงให้เห็นถึงมุมมองของกลุ่มผู้มีความเกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาการศึกษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษามโนคติและรูปภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562

2. เพื่อศึกษาความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์หมโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ และความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยนำเสนอด้วยการและการพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analytics) มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดพื้นที่ แหล่งข้อมูลที่ปรากฏถ้อยคำโดยสื่อสารในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐาน สมัย คสช. 2557-2562 ใน 3 กลุ่ม คือ ผู้มอบนโยบาย ผู้รับนโยบายปฏิบัติ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นผลผลิตจากระบบการศึกษา

2. การกำหนดกลุ่มประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกจากภาษาเขียนและพูด ใช้แบบบันทึกถ้อยคำแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ในการเก็บข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มคือ ผู้มอบนโยบาย ได้แก่ (1) ภาษาเขียน ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 (2) ภาษาพูด ได้แก่ เทปบันทึกการแถลงการณ์ และการวิจารณ์การศึกษาในสื่อสาธารณะ ของผู้มอบนโยบายทางการศึกษา ได้แก่ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและคณะ ผู้รับนโยบายปฏิบัติ ได้แก่ (1) ภาษาเขียน ได้แก่ หัวข้อกระทู้และถ้อยคำแสดงความคิดของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปรากฏในแฟนเพจเฟซบุ๊กครูนอกกรอบ (2) ภาษาพูด ได้แก่ รายการสัมภาษณ์ และความคิดเห็นเรื่องการศึกษาของครูในสื่อสาธารณะ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นผลผลิตจากระบบการศึกษา ได้แก่ (1) ภาษาเขียน ได้แก่ หัวข้อกระทู้และถ้อยคำแสดงความคิดเห็นเรื่องการศึกษาของนักเรียน และบุคคลทั่วไปในสังคม ที่ปรากฏในเว็บไซต์พันทิปดอทคอม (2) ภาษาพูด ได้แก่ เทปบันทึกการสัมภาษณ์ สารคดี ความคิดเห็นเรื่องการศึกษาของนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไปในสังคม จากเว็บไซต์ยูทูบดอทคอม

3. การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวคิดเรื่องความนึกเปรียบเทียบ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545) แนวคิดความเปรียบเชิงอุปลักษณ์ตามแนวทางภาษาศาสตร์ปริชาน (Lakoff and Johnson, 1980) และแนวคิดเรื่องความหลากหลายของภาษา (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548) เพื่อศึกษาความหลากหลายของภาษาที่ใช้หน่วยความนึกเปรียบเทียบ โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ 3 ขั้น ดังนี้

3.1 ชั้นระบุนิกเปรียบเทียบ จำแนกถ้อยคำที่แสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ออกจากถ้อยคำอื่น แล้วบันทึกในแบบบันทึกถ้อยคำแสดงความนึกเปรียบเทียบ

3.2 ชั้นตีความความนึกเปรียบเทียบ นำถ้อยคำที่แสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” มาพิจารณาว่าถ้อยคำที่สื่อถึงเรื่องการศึกษาปรากฏหน่วยหลักและหน่วยเปรียบเทียบใดบ้าง

3.3 ชั้นศึกษาความหลากหลายการใช้ภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบ นำข้อมูลภาษาที่แสดงความนึกเปรียบเทียบมาวิเคราะห์จำแนกตามแหล่งที่มาของผู้ใช้ภาษาทั้ง 3 กลุ่ม หาความเหมือนหรือแตกต่างกัน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง ความนึกเปรียบเทียบการศึกษากับการรักษาทางการแพทย์: มโนคติและความหลากหลายของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบ 2 ประเด็น คือ 1) ผลการศึกษามโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562 และ 2) ผลการศึกษาความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562 มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการศึกษามโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562

ผลการศึกษามโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562 พบมโนคติ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” และรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบระหว่างหน่วยหลัก คือ “การศึกษา” กับหน่วยที่นำมาเปรียบเทียบ คือ “การรักษาทางการแพทย์” จำนวน 149 ถ้อยคำ กล่าวถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันของทั้ง 2 หน่วยมาเปรียบเทียบกัน ดังนี้ 1) “ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา” กับ “บุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย” 2) “การแก้ปัญหาในระบบการศึกษาและการ

ให้การศึกษา” กับ “วิธีการรักษา” 3) “วิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน” กับ “ยารักษา” 4) “ปัญหาและอุปสรรคของระบบการศึกษา” กับ “โรค” 5) “สภาพและความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหการศึกษา” กับ “อาการและความเร่งด่วนในการรักษา” 6) “ผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษา” กับ “ผลของการรักษา” องค์ประกอบทั้ง 6 หน่วยแสดงให้เห็นถึงมโนคติของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาชั้นพื้นฐานที่มอง “การศึกษา” ว่าเป็นความคล้ายคลึงและนำมาเปรียบเทียบได้กับ “การรักษาทางการแพทย์” โดยแต่ละหน่วยหลักและหน่วยย่อยได้แสดงผ่านรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ ดังนี้

หน่วยหลัก	หน่วยเปรียบเทียบ
ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา	บุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย
การแก้ปัญหาระบบการศึกษาและการให้การศึกษา	วิธีการรักษา
วิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน	ยารักษา
ปัญหาและอุปสรรคของระบบการศึกษา	โรค
สภาพและความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหการศึกษา	อาการและความเร่งด่วนในการรักษา
ผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษา	ผลของการรักษา

ตารางที่ 1 แสดงความนึกเปรียบเทียบตามลำดับโครงสร้างระหว่าง “การศึกษา” กับ “การรักษาทางการแพทย์”

1.1 ผลการศึกษามโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา” กับ “บุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย”

1.1.1 มโนคติเปรียบเทียบ ผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาชั้นพื้นฐานแสดงความคิดที่สื่อว่า หน่วยหลัก “ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา” ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษาตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นต้นไป และบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และผู้สนับสนุนการศึกษาหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารการศึกษาในหน่วยต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) เปรียบได้กับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “บุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย” บุคลากรทางการแพทย์ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล เป็นต้น รวมทั้งผู้ที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาผู้ป่วยในด้านอื่น ๆ ด้วย (พลิน ชรัตน์, ม.ป.ป.) และผู้ป่วย หมายถึง ผู้ที่ไม่สบายเพราะโรคหรือความไข้หรือเหตุอื่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) เพื่อสื่อความคิดว่า บุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา คือ บุคลากรทางการแพทย์ที่มีหน้าที่ดูแลรักษาผู้ป่วยและเป็นผู้ป่วย

1.1.2 รูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ การใช้รูปภาพที่แสดงความนึกเปรียบเทียบระหว่าง “ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา” กับ “บุคลากรทางการแพทย์” พบได้จากตัวอย่างการใช้ถ้อยคำ เช่น หมอ พยาบาล ผู้บริหาร...ที่สามารถพาโรงเรียนออกจากไอซียู คุณครูที่ต้องการเยียวยา เป็นต้น โดยปรากฏการใช้ทั้งสิ้นจำนวน 15 ถ้อยคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) ผู้บริหารท่านไหนใน 3,000 เนียที่สามารถพาโรงเรียนออกจากไอซียูได้ท่านจะอยู่ในลิสที่โปรโมทขึ้นไปเป็นผู้บริหาร (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559)

2) กลายเป็นว่าเพลงของผมเป็นศูนย์รวมของคุณครูที่ต้องการเยียวยาทางจิตใจจากการสอนที่โรงเรียน (क्रमะนาว ศุภวัจน์ พรหมตัน, 2559)

ตัวอย่างที่ (1) และ (2) ข้างต้นใช้กระบวนการเปรียบเทียบกับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “บุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย” ดังที่พบจากถ้อยคำว่า ผู้บริหารท่านไหน...พาโรงเรียนออกจากไอซียู (ตัวอย่างที่ 1) คุณครูที่ต้องการเยียวยา (ตัวอย่างที่ 2) ถ้อยคำในตัวอย่างที่ 1 เป็นคำกล่าวของรัฐมนตรีฯ กระทรวงสาธารณสุขที่มีการดำเนินโครงการโรงเรียน ICU ซึ่งเป็นห้องดูแลผู้ป่วยวิกฤต (BANGKOK HOSPITAL, ม.ป.ป.) โครงการนี้ เป็นโครงการเพื่อเร่งแก้ปัญหาโรงเรียนที่ขาดโอกาสและขาดความพร้อม หากผู้บริหารสามารถนำโรงเรียนให้พ้นจากวิกฤตนี้จะได้ขึ้นทะเบียนรายชื่อเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งบริหารที่สูงขึ้นเป็นรางวัล และถ้อยคำในตัวอย่างที่ 2 สื่อให้เห็นว่า ครูปรารถนาที่จะได้รับการเยียวยา คือ บำบัดโรค แก้อาการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ทางจิตใจ เนื่องจากการทำงานด้านการศึกษาที่ส่งผลต่อสภาวะทางจิตใจ ความนึกเปรียบเทียบข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วยเกี่ยวโยงถึงผู้บริหารการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน

1.2 ผลการศึกษามโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การแก้ปัญหาาระบบการศึกษาและการให้การศึกษา” กับ “วิธีการรักษา”

1.2.1 มโนคติเปรียบเทียบ ผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงความคิดที่สื่อว่า หน่วยหลัก “การแก้ปัญหาาระบบการศึกษาและการให้การศึกษา” การแก้ปัญหาาระบบการศึกษา หมายถึง การจัดการกับปัญหา การพัฒนา และการปรับปรุงระบบการศึกษาให้ดีขึ้น และการให้การศึกษา หมายถึง การให้ความรู้ การอบรม การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) เปรียบได้กับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “วิธีการรักษา” หมายถึง วิธีปฏิบัติตามหลักขั้นตอนเพื่อระวัง ปกป้องและเยียวยาให้หายจากโรค เพื่อสื่อความคิดว่า การจัดการและพัฒนาระบบการศึกษา คือ การให้การศึกษา

1.2.2 รูปภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบ การใช้รูปภาษาที่แสดงความนึกเปรียบเทียบระหว่าง “การแก้ปัญหากระบวนการศึกษาและการให้การศึกษา” กับ “วิธีการรักษา” พบได้จากตัวอย่างการใช้ถ้อยคำ เช่น ผ่าตัด เยียวยา รักษา เป็นต้น โดยปรากฏการใช้ทั้งสิ้นจำนวน 16 ถ้อยคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3) เร่งช่วยเหลือเยียวยา โรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษา (ณรงค์ พิพัฒน์าศัย, 2557)

4) ครูรักษาด้วยการให้สติปัญญา ล้วนเหมือนรักษาด้วยการแพทย์ เมื่อเห็นคนที่เรารักษาดีขึ้นเราก็ต้องมีความสุขไปด้วยและนี่คือเหตุผลที่ครูเป็นครูตลอดชีวิต (อาจารย์ใหญ่ ครูผู้ให้ The Everlasting Teacher – 7 - Eleven Thailand, 2558)

ตัวอย่างที่ 3) และ 4) ข้างต้นใช้กระบวนการเปรียบเทียบโดยเปรียบเทียบกับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “วิธีการรักษา” ดังที่พบจากถ้อยคำว่า เยียวยา (ตัวอย่างที่ 3) รักษา (ตัวอย่างที่ 4) คำว่า เยียวยา หมายถึง ก. บำบัดโรค แก้โรค และ รักษา หมายถึง ระวัง ป้องกัน สงวนไว้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ถ้อยคำดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน และครูคือผู้รักษานักเรียน เช่นเดียวกับแพทย์ที่ต้องรักษาผู้ป่วย แต่ครูรักษาด้วยการให้การศึกษาให้นักเรียนมีความรู้ ครูก็มีความสุขเช่นเดียวกับแพทย์ที่รักษาผู้ป่วยได้สำเร็จ ความนึกเปรียบเทียบข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า วิธีการรักษาเกี่ยวโยงถึงการแก้ปัญหากระบวนการศึกษาและการให้การศึกษา

1.3 ผลการศึกษามโนคติและรูปภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบ “วิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน” กับ “ยารักษา”

1.3.1 มโนคติเปรียบเทียบ ผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงความคิดที่สื่อว่า หน่วยหลัก “วิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน” หมายถึง วิธีปฏิบัติตามหลักการเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบในด้านการศึกษาและคำสอนที่กำหนดให้เรียนเปรียบได้กับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “ยารักษา” หมายถึง สิ่งที่ใช้แก้ ป้องกัน และรักษาโรค เพื่อสื่อความคิดว่า วิธีการทำงานด้านการศึกษาอย่างมีระบบและสาระสำคัญเนื้อหาที่กำหนดให้เรียน คือ สิ่งที่สามารถรักษา ป้องกัน และรักษาโรคได้

1.3.2 รูปภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบ การใช้รูปภาษาที่แสดงความนึกเปรียบเทียบระหว่าง “วิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน” กับ “ยารักษา” พบได้จากตัวอย่างการใช้ถ้อยคำ เช่น ยา ยาแรง ยาขม ไข้ยา สุตรยา เป็นต้น โดยปรากฏการใช้ทั้งสิ้นจำนวน 8 ถ้อยคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

5) รัฐมนตรีสาธารณสุขก็บอกผมไม่ได้ ว่าห้ามรักษาแบบนี้ เพราะนี่คือ professional รัฐมนตรี กระทรวงศึกษาบอกคุณต้องผ่าตัดแบบนี้ ใช้นยาแบบนี้ ไม่ได้นะ (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, (2560)

6) ครูเปรียบได้แค่หมอ...นักเรียนคือคนป่วย...โครงสร้างหลักสูตรคือสูตรยาขอรับ (((เป็นความคิดส่วนตัวนะขอรับ))) (Skolpat Sensook, 2558)

ตัวอย่างที่ 5) และ 6) ข้างต้นใช้กระบวนการเปรียบเทียบโดยเปรียบเทียบกับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “ยารักษา” ดังที่พบจากถ้อยคำว่า ใช้นยา (ตัวอย่างที่ 5) สูตรยา (ตัวอย่างที่ 6) คำว่า ใช้นยา หมายถึง การใช้สิ่งที่แก้หรือป้องกันโรค และบำรุงร่างกาย สูตรยา หมายถึง น. ส่วนประกอบที่กำหนดขึ้นในการปรุงยา อาหาร เครื่องดื่ม เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ถ้อยคำดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า รัฐมนตรีฯ มองว่าครูคือผู้เข้าใจวิธีการกำหนดหลักสูตรหรือวิธีการสอนที่สุด ซึ่งเปรียบเสมือนกับแพทย์ที่เป็นเชี่ยวชาญในการตรวจวินิจฉัยโรค ในที่นี้เป็นการเปรียบเทียบการศึกษากับการสาธารณสุขได้ว่า ครูเปรียบกับแพทย์ และวิธีการทำงาน เนื้อหาบทเรียนคือยา ความนึกเปรียบเทียบข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ยารักษาเกี่ยวโยงถึงนโยบายและหลักสูตร

1.4 ผลการศึกษามโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “ปัญหาและอุปสรรคของระบบการศึกษา” กับ “โรค”

1.4.1 มโนคติเปรียบเทียบ ผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงความคิดที่สื่อว่า หน่วยหลัก “ปัญหาและอุปสรรคของระบบการศึกษา” สิ่งที่เป็นข้อขัดข้องที่ทำให้การบริหารการศึกษาดำเนินไปอย่างไม่ราบรื่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) เปรียบได้กับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “โรค” หมายถึง ภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติเนื่องจากเชื้อโรค (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) เพื่อสื่อความคิดว่า ข้อขัดข้องในการบริหารด้านการศึกษาคือเชื้อโรค

1.4.2 รูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ การใช้รูปภาพที่แสดงความนึกเปรียบเทียบระหว่าง “ปัญหาและอุปสรรคของระบบการศึกษา” กับ “โรค” พบได้จากตัวอย่างการใช้ถ้อยคำ เช่น เสียสติ ประสาท เสื่อมสุขภาพ บ้าบ้า ๆ บอ ๆ เป็นต้น โดยปรากฏการใช้ทั้งสิ้นจำนวน 12 ถ้อยคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

7) ระบบระบอบ บ้า ๆ บอ ๆ หลาย ๆ อย่าง (สมาชิกเลขที่ 1149 4444, 2558)

8) มีครูไม่น้อยเลย ที่หมกมุ่นกับงานกับนักเรียน แบบแทบเสียสติ.. ประสาทรับทาน เสียสุขภาพ หรือบางรายถึงขั้นครอบครัวแตกแยกไปก็มี.. (สมาชิกละที่ 701086, 2558)

ตัวอย่างที่ 7) และ 8) ข้างต้นใช้กระบวนการเปรียบเทียบโดยเปรียบเทียบกับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “ปัญหาและอุปสรรคของระบบการศึกษา” ดังที่พบจากถ้อยคำว่า บ้าๆ บอๆ (ตัวอย่างที่ 7) เสียสติ ประสาทรับทาน เสียสุขภาพ (ตัวอย่างที่ 8) คำว่า บ้าๆ บอๆ บ้า หมายถึง ก. เสียสติ วิกลจริต สติฟั่นเฟือน และ บอ หมายถึง ว. เกือบบ้า ไกล่ จะเป็นบ้า ครึ่งบ้าครึ่งดี (ราชบัณฑิตสถาน, 2556) ในที่นี้ใช้เป็นคำซ้ำเพื่อให้มีความหมายเด่นชัดขึ้น เสียสติ หมายถึง มีสติฟั่นเฟือน คุ่มร้ายคุ่มดี ประสาทรับทาน ประสาท หมายถึง ส่วนของร่างกายมีลักษณะคล้ายเส้นใย มีหน้าที่นำคำสั่งและความรู้สึกไปสู่หรือออกจากสมองหรืออวัยวะส่วนอื่นของร่างกาย โดยปริยายหมายถึง จิตใจ ความรู้สึก (ราชบัณฑิตสถาน, 2556) รับประทาน หมายถึง กิน คำนี้ภาษาปากใช้ว่า ประสาทแตก หมายถึง กำลังมีภาวะความผิดปกติทางด้านสมอง และเสียสุขภาพ การมีโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียนเนื่องจากสุขภาพเสื่อมโทรม สรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระบบการศึกษาเทียบได้กับภาวะหรือโรคภัยไข้เจ็บที่เกิดขึ้น ความนึกเปรียบเทียบข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า โรคเกี่ยวโยงถึงปัญหาและอุปสรรคของระบบการศึกษา

1.5 ผลการศึกษามโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “สภาพและความเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการแก้ไขปัญหาการศึกษา” กับ “อาการและความเร่งด่วนในการรักษา”

1.5.1 มโนคติเปรียบเทียบ ผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงความคิดที่สื่อว่า หน่วยหลัก “สภาพและความเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการแก้ไขปัญหาการศึกษา” หมายถึง ความเป็นไปของระบบการศึกษาและความจำเป็นเร่งด่วนถึงการได้รับการแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาอย่างทันท่วงที เปรียบได้กับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “อาการและความเร่งด่วนในการรักษา” หมายถึง ลักษณะหรือความเป็นไปของระบบการศึกษารวมถึงระดับความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการแก้ไข เพื่อสื่อความคิดว่า สภาพและความเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการแก้ไขปัญหาการศึกษาคืออาการและความรุนแรงของโรค

1.5.2 รูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ การใช้รูปภาพที่แสดงความนึกเปรียบเทียบระหว่าง “สภาพและความเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการแก้ไขปัญหาการศึกษา”

กับ “อาการและความเร่งด่วนในการรักษา” พบได้จากตัวอย่างการใช้ถ้อยคำ เช่น ICU ป่วย ปางตาย อาการป่วยเรื้อรัง อาการโคม่า ป่วย ไอซียู วิกฤตป่วยหนัก เป็นต้น โดยปรากฏการใช้ทั้งสิ้นจำนวน 61 ถ้อยคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

9) โรงเรียนไอซียู/โรงเรียนวิกฤต (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2560)

10) ผมว่าการศึกษาไทยป่วยหนัก ป่วยหลายโรค (ม่อนหินซ้อน, 2558)

ตัวอย่างที่ 9) และ 10) ข้างต้นใช้กระบวนการเปรียบเทียบโดยเปรียบเทียบ กับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “อาการและความเร่งด่วนในการรักษา” ดังที่พบจากถ้อยคำว่า ไอซียู วิกฤต (ตัวอย่างที่ 9) ป่วยหนัก ป่วยหลายโรค (ตัวอย่างที่ 10) คำว่า ไอซียู ทับศัพท์ จาก ICU (Intensive Care Unit) ซึ่งเป็นห้องที่ใส่ดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพขั้นวิกฤต คือ อยู่ในชั้นล่อแหลมต่ออันตราย ป่วยหนัก หมายถึง มีอาการไม่สบายไม่สบายมาก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น.726) ป่วยหลายโรค หมายถึง ไม่สบายด้วยโรคหลายชนิด ถ้อยคำดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนคือสถานที่จัดการศึกษาบางแห่งอยู่ในภาวะอันตราย จำเป็นต้องได้รับการดูแลเร่งด่วน ความนึกเปรียบเทียบข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า อาการและความเร่งด่วนในการรักษาเกี่ยวโยงถึง สภาพและความเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการ แก้ไขปัญหาการศึกษา

1.6 ผลการศึกษามโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “ผลที่เกิด ขึ้นกับระบบการศึกษา” กับ “ผลของการรักษา”

1.6.1 มโนคติเปรียบเทียบ ผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาชั้นพื้นฐานแสดง ความคิดที่สื่อว่า หน่วยหลัก “ผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษา” ลักษณะ หมายถึง สมบัติ เฉพาะ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในที่นี้คือรูปแบบของการศึกษาหลังจากการจัดการแล้ว เปรียบได้กับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “ผลของการรักษา” หมายถึง ลักษณะที่เป็นไปหลังจาก การเข้าสู่กระบวนการรักษาทางการแพทย์ เพื่อสื่อความคิดว่า ผลที่เกิดขึ้นกับระบบ การศึกษาคือผลของการรักษา

1.6.2 รูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ การใช้รูปภาพที่แสดงความ นึกเปรียบเทียบระหว่าง “ลักษณะของการศึกษา” กับ “ผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษา” พบ ได้จากตัวอย่างการใช้ถ้อยคำ เช่น ตาย หายไอซียู ล้มเหลว เป็นต้น โดยปรากฏการใช้ทั้งสิ้น จำนวน 37 ถ้อยคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

11) บางที่มีไอซียู โรงเรียนหนึ่ง ขำมากบอกเป็นไอซียู ขออย่างเดียว
ให้รัฐมนตรี โล่ ผอ.ออก หายไอซียูเลย (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2560)

12) อะไรคือความล้มเหลวของการศึกษาไทยครับ? (สมาชิกชื่อ ครับ
ครั้บครั้บ, 2557)

ตัวอย่างที่ 11) และ 12) ข้างต้นใช้กระบวนการเปรียบเทียบกับหน่วยที่
นำมาเปรียบ คือ “ผลของการรักษา” 11 ดังที่พบจากถ้อยคำว่า หายไอซียู (ตัวอย่างที่ 11)
ล้มเหลว (ตัวอย่างที่ 12) ถ้อยคำว่า หายไอซียู หาย หมายถึง สูญ ไม่ปรากฏ พ้นจากการ
เจ็บป่วย ในที่นี้คือการพ้นจากสภาพที่ต้องรักษาในชั้นวิกฤติ ล้มเหลว หมายถึง ไม่ได้ผล หาก
ใช้ในถ้อยคำว่า ภาวะหัวใจล้มเหลว สื่อความหมายว่า เสียชีวิตและหมดลมหายใจ ดังนั้น
ถ้อยคำดังกล่าวสื่อความหมายว่า ในบางสถานศึกษาจะพ้นวิกฤตได้หากไม่มีผู้อำนวยการ
โรงเรียน และการศึกษาถูกมองว่าเหมือนกับภาวะหัวใจล้มเหลวซึ่งสื่อถึงการเสียชีวิต ความ
นึกเปรียบเทียบข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ผลของการรักษาเกี่ยวโยงถึงผลที่เกิดขึ้นกับระบบ
การศึกษา

2. ผลการศึกษาความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษา กับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562

ผลการศึกษาความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษา
กับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช.
พ.ศ. 2557-2562 พบว่า มีการแปรไปตามกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้ง 3 กลุ่มซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง
ความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์”

2.1 ผลการศึกษาความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบ
“การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ในกลุ่มผู้มอบนโยบายทางการศึกษา ได้แก่
นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและคณะ และคณะกรรมการอิสระเพื่อ
การปฏิรูปการศึกษา มีการใช้ภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

2.1.1 ผู้มอบนโยบายทางการศึกษาพบการแสดงออกความนึกเปรียบเทียบใน
ภาษาที่มาจากการสื่อสารด้วยการพูดเท่านั้นไม่พบในภาษาที่มาจากการสื่อสารด้วยการเขียน
กล่าวคือ พบการใช้ความนึกเปรียบเทียบในกลุ่มผู้นี้จำนวน 36 ถ้อยคำ เมื่อพิจารณาเฉพาะ
กลุ่มแล้วพบว่า ข้อมูลจากภาษาเขียนจะไม่พบความนึกเปรียบเทียบการศึกษากับการรักษา

ทางการแพทย์ แต่พบในภาษาพูดเท่านั้น ดังเช่นที่ปรากฏถ้อยคำ “ไอซียู” บ่อยครั้งจาก นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยโครงการ โรงเรียนไอซียูเป็นโครงการสนองพระราชดำริรัชกาลที่ 9 เพื่อแก้ไขปัญหาโรงเรียนที่ขาด โอกาส (หมัดเหล็ก, 2560) ทั้งนี้เพราะรัฐมนตรีฯ เป็นจิตแพทย์ จึงมีแนวคิดการทำงานแบบ แพทย์รักษาผู้ป่วย มโนคตินี้เป็นการชอ่นนัยว่า ผู้มอบนโยบายฯ เปรียบเสมือนแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญในการรักษาผู้ป่วยก็คือโรงเรียน ซึ่งเป็นตัวแทนของระบบการศึกษาที่กำลังเป็น ปัญหา ดังที่พบรูปภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบการศึกษาคือการรักษาทางการแพทย์ เฉพาะภาษาที่มาจากภาษาพูดเท่านั้น

2.2 ผลการศึกษาความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบในกลุ่ม ผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการใช้ภาษาแสดงความนึก เปรียบเทียบเทียบมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

2.2.1 ผู้รับนโยบายทางการศึกษามาปฏิบัติคือบุคลากรทางการแพทย์ และผู้ป่วย กล่าวคือ ในกลุ่มนี้ มีมุมมองสะท้อนว่า ตนเป็นแพทย์รักษาผู้ป่วย ดังตัวอย่าง ถ้อยคำ “จำที่เดียวได้ทั้งนักโภชนาการ นักบัญชี หมอ พยาบาล อัยการ ไม่มีอะไรที่ครูไทย ทำไม่ได้ ครูไทยยุค 4.0” (จรัสศรี ชินวงศ์, 2562) ตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ครูผู้รับ นโยบายทางการศึกษามีมุมมองว่า ผู้ที่เป็นครูต้องทำงานหนักและหลายบทบาท เช่น เป็นนัก โภชนาการที่ดูแลอาหารของนักเรียน เป็นอัยการผู้คุ้มครองสิทธิ์และช่วยเหลือนักเรียนไกล่เกลี่ยข้อพิพาท รวมทั้งต้องเป็นบุคลากรทางการแพทย์ที่ต้องดูแลเมื่อนักเรียนเจ็บป่วย มโนคติ นี้จะพบการใช้ที่แตกต่างต่างจากกลุ่มที่ 1 คือ ผู้มอบนโยบายทางการศึกษา กล่าวคือ ในกลุ่ม นี้ไม่ได้มองเพียงว่า ครูเปรียบเสมือนกับบุคลากรทางการแพทย์ที่มีหน้าที่ “รักษา” เท่านั้น แต่มีมโนคติว่าตนยังเป็นผู้ป่วยอีกด้วย ดังตัวอย่างถ้อยคำ “กลายเป็นว่าเพจของผมเป็นศูนย์ รวมของ คุณครูที่ต้องการเยียวยาทางจิตใจจากการสอนที่โรงเรียน” (ครูมะนาว ศุภวัจน์ พรหม ตัน, 2559) ถ้อยคำดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ครูไม่เป็นเพียงผู้รักษาเท่านั้น แต่ครูเป็นผู้ป่วยที่ ต้องการเยียวยาและการดูแลทางสุขภาพจิตอีกด้วย ถ้อยคำดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การ สอนหรือการทำงานที่โรงเรียนครูจะต้องทำงานจะเกิดความเครียดกดดันที่ส่งผลส่งผลเสียต่อ สุขภาพจิต และต้องการได้รับการเยียวยาทางจิตใจ มโนคติ “ครูคือผู้ป่วย” นี้จะพบเฉพาะใน กลุ่มผู้รับนโยบายมาปฏิบัติเท่านั้น

2.3 ผลการศึกษาความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นผลผลิตจากระบบการศึกษา ได้แก่ ผู้เรียนกับกลุ่มบุคคลแวดล้อมตัวผู้เรียน รวมถึงบุคคลทั่วไปในสังคม ได้แก่ ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไปในสังคม มีการใช้ภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

2.3.1 ผู้เป็นผลผลิตทางการศึกษาไม่สะท้อนมโนคติยารักษาคือวิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน กล่าวคือ ในกลุ่มที่ 3 นี้ไม่พบมุมมองที่สะท้อนถึงมโนคติ ยารักษา คือวิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน ดังที่พบกลุ่มผู้อื่น ดังถ้อยคำ “รัฐมนตรีสาธารณสุขก็บอกผมไม่ได้ ว่าห้ามรักษาแบบนี้ เพราะนี่คือ professional รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาบอกคุณต้องผ่าตัดแบบนี้ ใช้ยาแบบนี้” (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2560) และถ้อยคำ “สิ่งที่เป็นยาฆมในวิชาภาษาไทยเลยก็คือการแต่งคำประพันธ์กับการเรียนวรรณคดี” (क्रमะนาว ศุภวัจน พรมตัน, 2559) ถ้อยคำข้างต้น เป็นของผู้มอบนโยบายทางการศึกษา และผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ การใช้ความนึกเปรียบเทียบ “ใช้ยา” ในที่นี้คือ วิธีการทำงาน กล่าวสรุปได้ว่า ผู้มอบนโยบายทางการศึกษามองว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานตรงจะรู้ดีเรื่องงานดีที่สุด ดังนั้นแพทย์และครูจะเป็นผู้รู้การแก้ปัญหาที่สุด ซึ่งมโนคติดังกล่าวเป็นมโนคติของกลุ่มผู้มอบนโยบายทางการศึกษา นอกจากนี้ผู้รับนโยบายมาปฏิบัติการใช้ความนึกเปรียบเทียบ “ยาฆม” ในที่นี้คือหมายถึงวิชาวรรณคดี มุมมองดังกล่าวสะท้อนให้ว่าเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ ลักษณะความนึกเปรียบเทียบยารักษา คือวิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียนนี้ จะไม่พบในกลุ่มผู้เป็นผลผลิตของระบบการศึกษา เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวไม่ได้เป็นทำงานด้านการศึกษาหรือเลือกเนื้อหาบทเรียนได้ จึงไม่สะท้อนมโนคติยารักษาคือวิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียนนี้

2.3.2 ผู้เป็นผลผลิตทางการศึกษาสะท้อนว่าสภาพและความเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการแก้ไข ปัญหาการศึกษาอยู่ในขั้นเร่งด่วน ซึ่งแตกต่างจากมโนคติของผู้มอบนโยบายและผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ ดังตัวอย่างถ้อยคำ “มันเกินเยียวยาจะพูดให้เข้าใจ” (ครูพี่เหยิน, 2558) และ “ผมว่าการศึกษาไทยป่วยหนัก ป่วยหลายโรค” (ม่อนหินซ้อน, 2558) ถ้อยคำ “เกินเยียวยา” และ “ป่วยหนัก ป่วยหลายโรค” สะท้อนมโนคติของผู้เป็นผลผลิตของระบบการศึกษาว่า การศึกษาไทยเปรียบได้กับผู้ป่วยที่มีอาการหนักเกินเยียวยา และมีโรครุมเร้าหลายโรค ในมโนคตินี้ผู้กลุ่มนี้มองว่าการศึกษามีปัญหาที่สั่งสมมานานก่อนหน้าแล้ว และยากที่จะรักษาเยียวยาได้ ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนมองว่าตนเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบต่าง ๆ มาอย่างยาวนานจากการจัดการบริหารศึกษาของผู้มอบนโยบายและผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ จึงสะท้อนมโนคติถึงสภาพและความเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการแก้ไขปัญหาการศึกษาอยู่ในขั้นเร่งด่วนเหมือนสภาพของป่วยที่อยู่ในขั้นที่ต้องการการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน

2.3.3 ผู้เป็นผลผลิตทางการศึกษาสะท้อนว่า ผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาคืออาการรุนแรงของโรค และไม่สามารถรักษาให้หายเป็นปกติได้ ดังตัวอย่างถ้อยคำ “อะไรคือความล้มเหลวของการศึกษาไทยครับ ?” (ครับครับครับ, 2557) ถ้อยคำข้างต้นใช้ความนึกเปรียบเทียบ “ความล้มเหลว” สะท้อนมโนคติว่า ผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาคือความล้มเหลวเช่นเดียวกับการรักษาทางการแพทย์ที่ไม่สามารถรักษาหรือยื้อชีวิตต่อไปได้ มโนคติดังกล่าวนี้จะไม่พบในกลุ่มอื่น โดยทั้งสองกลุ่มดังกล่าวจะพบมโนคติที่สื่อว่าผลของการรักษา คือ สามารถหายได้ ดังสะท้อนจากถ้อยคำ “บางที่มีไอซียู โรงเรียนหนึ่ง ขำมากบอกเป็นไอซียู ขออย่างเดียวให้รัฐมนตรีไล่ ผอ.ออก หายไอซียูเลย (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2550) ถ้อยคำข้างต้นเป็นถ้อยคำของกลุ่มที่ 1 ที่มีมุมมองว่า ผลของการรักษา นั้นสามารถหายหรือมีอาการดีขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มที่ 2 ดังสะท้อนจากถ้อยคำ “ครูรักษาด้วยการให้สติปัญญา ล้วนเหมือนรักษาด้วยการแพทย์ เมื่อเห็นคนที่เรารักษาดีขึ้น เราก็ต้องมีความสุขไปด้วย” (อาจารย์ใหญ่ ครูผู้ให้ The Everlasting Teacher (Version เต็ม) – 7 - Eleven Thailand, 2558) ถ้อยคำข้างต้น สะท้อนมโนคติว่า ครูสามารถรักษาด้วยการให้ความรู้ซึ่งก็เปรียบเสมือนกับการได้รับการรักษาทำให้อาการป่วยต่าง ๆ ที่มีอยู่ดีขึ้น และทำให้ครูผู้มอบความรู้ให้มีความสุข จากข้อมูลดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า กลุ่มที่ 3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นผลผลิตจากระบบการศึกษามีมโนคติว่า ผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาคืออาการรุนแรงของโรค และไม่สามารถรักษาให้หายซึ่งต่างจากกลุ่มผู้อื่นที่มองว่าโรคนั้นสามารถหายเป็นปกติได้นั่นเอง

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย

1. มโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562 ผลการการศึกษาพบมโนคติและรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ จำนวน 149 ถ้อยคำ โดยเปรียบเทียบระหว่างหน่วยหลัก คือ “การศึกษา” กับหน่วยที่นำมาเปรียบ คือ “การรักษาทางการแพทย์” คือ 1) “ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา” กับ “บุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย” 2) “การแก้ปัญหาในระบบการศึกษาและการให้การศึกษา” กับ “วิธีการรักษา” 3) “วิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน” กับ “ยารักษา” 4)

“ปัญหาและอุปสรรคของระบบการศึกษา” กับ “โรค” 5) “สภาพและความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหาการศึกษา” กับ “อาการและความเร่งด่วนในการรักษา” 6) “ผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษา” กับ “ผลของการรักษา” องค์ประกอบทั้ง 6 หน่วยแสดงให้เห็นถึงมโนคติของผู้ใช้ภาษาผ่านรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” เห็นได้ว่าผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้มอบนโยบายทางการศึกษา ผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นผลผลิตจากระบบการศึกษา ได้แสดงมโนคติผ่านทางรูปภาพแสดงความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ในหลากหลายหน่วย ประเด็นนี้สอดคล้องกับเลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff & Johnson, 1980) ที่ชี้ว่าความนึกเปรียบเทียบเป็นเรื่องของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และดวงมน จิตรจันทน์ (2547) ก็สนับสนุนว่าการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เราใช้ความเปรียบเพื่อสร้างพลังการสื่อสาร

2. ความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบ “การศึกษากับการรักษาทางการแพทย์” ของผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานสมัยรัฐบาล คสช. พ.ศ. 2557-2562 ผลการศึกษาในประเด็นความหลากหลายของการใช้ภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบของบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม พบว่ามีการแปรไปตามกลุ่มผู้ใช้ภาษา ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้มอบนโยบายทางการศึกษา จะใช้ภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบการศึกษากับการรักษาทางการแพทย์เฉพาะในภาษาพูดเท่านั้น กลุ่มที่ 2 ผู้รับนโยบายมาปฏิบัติมีมโนคติว่าตนคือบุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย และกลุ่มที่ 3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นผลผลิตจากระบบการศึกษาจะไม่สะท้อนมโนคตินิยามรักษาคือวิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน สะท้อนว่าสภาพและความเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการแก้ไขปัญหาการศึกษาอยู่ในขั้นเร่งด่วน และผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาคืออาการรุนแรงของโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายเป็นปกติได้

ในประเด็นความหลากหลายของการใช้ความนึกเปรียบเทียบข้างต้นนี้สอดคล้องกับอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548) ที่ชี้ว่า ผู้ใช้ภาษาแต่ละคนมีสถานภาพต่างจากคนอื่น สถานภาพหรือลักษณะทางสังคมที่ต่างกันทำให้เกิดการแปรของภาษา นี่คือการสะท้อนถึงหน่วยของมโนคติที่แตกต่างกันตามผู้ใช้ภาษาแต่ละกลุ่ม ดังที่ผู้มอบนโยบายทางการศึกษาใช้ภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบกับรักษาทางการแพทย์เป็นจำนวนมาก และผู้เป็นผลผลิตทางการศึกษาไม่สะท้อนมโนคตินิยามรักษาคือวิธีการทำงานและเนื้อหาบทเรียน ในสอง

ประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้ความนึกเปรียบเทียบที่ผู้พูดและผู้เขียนได้สื่อสารเพื่อให้ผู้ฟังและผู้อ่านได้เข้าใจและร่วมมีประสบการณ์กับสิ่งที่ผู้เขียนถ่ายทอด เห็นได้จากกลุ่มผู้รับนโยบายทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้อยของรัฐมนตรีฯ ที่เป็นแพทย์จะมีอคติในการบริหารจัดการด้านการศึกษาเหมือนกับการรักษาผู้ป่วย แต่จะไม่พบมโนคตินี้ในข้อมูลที่มาจากภาษาเขียนคือพระราชบัญญัติการศึกษาที่สะท้อนมุมมองการศึกษาจากนิยามการศึกษาว่าคือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงาม ซึ่งเป็นมโนคติของการสร้างสรรค์ไม่ใช้การแก้ปัญหา จึงไม่พบรูปภาษาแสดงมโนคติเปรียบเทียบดังกล่าว และกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เป็นผลผลิตทางการศึกษาจะไม่สะท้อนมโนคติที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและหลักสูตรเนื่องจากไม่ได้มีบทบาทบริหารงานนโยบายและหลักสูตรการศึกษา

ส่วนในกลุ่มของผู้รับนโยบายทางการศึกษามีมโนคติว่า บุคลากรทางการศึกษา คือผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิต ประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ ซึ่งเป็นด้านหน้าในการปฏิบัติงานที่มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมต่อระหว่างผู้มอบนโยบายและผู้เป็นผลผลิตของการศึกษา จึงถูกส่งคมคาดหวัง ดังที่ ทศพล บุญธรรม (2557) กล่าวว่า ครูเกิดความเครียดจากการทำงาน เนื่องจากถูกคาดหวังมาก เพราะทำงานภายใต้ความกดดัน ครูอาจจะไม่ได้เห็นด้วยนโยบายและวิธีการทำงานที่ถูกกำหนดไว้แต่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม ประเด็นนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ครูเกิดความเครียดสะสมเช่นกัน ดังที่ อุดมลักษณ์ เมฆาวณิช (2556) กล่าวว่า สาเหตุความเครียดของครูที่มีมากเป็นอันดับแรก คือ การที่ต้องทำงานตามวิธีที่ถูกกำหนดทั้งที่ครูเห็นว่าสามารถทำได้โดยใช้วิธีการอื่นด้วยสาเหตุที่กล่าวมานี้ ทำให้กลุ่มของผู้รับนโยบายฯ เกิดความเครียดซึ่งส่งผลเสียต่อสุขภาพจิต จึงมีมโนคติว่า ผู้รับนโยบายทางการศึกษาคือผู้ป่วย และในกลุ่มนี้มีมโนคติว่าสภาพและความเร่งด่วนที่การศึกษาต้องการได้รับการแก้ไขปัญหายอยู่ในขั้นเร่งด่วน และผลที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาเหมือนกับอาการของโรคที่รุนแรงและไม่สามารถรักษาได้

ในมุมมองนี้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้เป็นผู้เป็นผลผลิตของการศึกษาเห็นว่า ปัญหาระบบการศึกษาเป็นปัญหาที่สะสมมายาวนาน เป็นปัญหาระดับโครงสร้าง ดังที่มีข้ออภิปรายของ Nattatiti K. (2564) ว่า ระบบการศึกษาไทยเป็นปีศาจที่กัดกินความเป็นคนของครู และได้เสนอว่า สิ่งที่จะช่วยเหลือทั้งครูและนักเรียนได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน คือ การรื้อโครงสร้างการศึกษา โดยกระทรวงฯ ต้องยอมรับว่าระบบการศึกษาของไทยมีปัญหา และรับฟังนักเรียนอย่างจริงจัง เนื่องจากครูผูกขาดอำนาจในโรงเรียนจน “เสียง” ของนักเรียนไร้

ความหมาย ดังนั้นกลุ่มนี้จึงมีมุมมองที่สะท้อนมโนคติว่า ควรเร่งแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ คือ โครงสร้างของระบบการศึกษา การรักษาโรคจะหายเป็นปกติได้ ข้อค้นพบข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้ใช้ภาษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐานมีมโนคติว่า “การรักษาทางการแพทย์” เกี่ยวโยงถึง “การศึกษา” และการใช้หน่วยเปรียบเทียบมีความหลากหลายโดยมีการแปรไปตามกลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาอีกด้วย

องค์ความรู้จากการวิจัย

1. แสดงให้เห็นมุมมองทางความคิดที่สื่อผ่านการเปรียบเทียบระหว่าง “การศึกษา” กับ “การรักษาทางการแพทย์” ของกลุ่มผู้มอบนโยบาย ผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นผลผลิตจากระบบการศึกษา
2. แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของการใช้ภาษาแสดงความนึกเปรียบเทียบระหว่าง “การศึกษา” กับ “การรักษาทางการแพทย์” ที่แปรไปตามกลุ่มปัจจัยผู้ส่งสาร ได้แก่ ผู้มอบนโยบาย ผู้รับนโยบาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย
ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาควรนำมุมมองที่สะท้อนถึงการศึกษาไปพิจารณาทบทวนเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาต่อไป
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
ผู้สนใจพิจารณาความนึกเปรียบเทียบทางการศึกษา ควรหาประเด็นการแสดงให้เห็นแง่มุมการศึกษาที่สะท้อนผ่านความนึกเปรียบเทียบด้านอื่น ๆ และสำรวจแหล่งข้อมูลในแหล่งอื่น ๆ

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. กรุงเทพฯ : สยามสปอร์ตฯ.
- ครูบ้านนอกดอทคอม. (2560). แผนงาน/โครงการของกระทรวงศึกษาธิการที่จะดำเนินการในปี 2560. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.kroobannok.com/80920>

- क्रमेण च सुगोप्यं प्रमत्तं. (2559). *ครูเปลี่ยน นักเรียนเปลี่ยน ครูมะนาว รร.นครวิทยาคม จ.เชียงราย*. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=CL6rlpBlgso>.
- จรัสศรี ชินวงศ์. (2562) และ Skolpat Sensook. (2558). *ครูนอกกรอบคอกคอม*. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.facebook.com/wekruthai/photos/a>
- ซัซศรีณย์ จิตคงคา. (2564). *ความนึกเปรียบเทียบตัวละครในนวนิยายดีเด่นแห่งชาติ (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยพะเยา : พะเยา.
- ณรงค์ พิพัฒน์นาคย์. (2557). *รวม.ศธ.แถลงนโยบายวันแรกเข้ากระทรวงศึกษาธิการ*. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2563, จาก https://www.youtube.com/watch?v=slR8_
- ดวงมน จิตรจำนงค์. (2527). *สุนทรียภาพในภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.
- ทศพล บุญธรรม. (2547). *ภาวะความเครียดจากการทำงานของครูระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร : นครปฐมฯ.
- ไทพับลิค้า. (2558). *กระทรวงศึกษาธิการแถลงผลงานในรอบ 6 เดือน*. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2563, จาก <https://thaipublica.org>
- พลิน ชรัตน์. (ม.ป.ป). *เอกสารประกอบการบรรยายของหน่วยบริหารทรัพยากรบุคคลและกฎหมาย “คติทางการแพทย์”*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัชนิยา กลิ่นน้ำหอม. (2551). *อุปนิสัยที่นักการเมืองใช้: การศึกษาตามแนวอรรถศาสตร์ ปริชาณและวัจนปฏิบัติศาสตร์ (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมฯ*. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- “_____”. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- วิกิพีเดีย พจนานุกรมเสรี. (2564). *ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์*. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2563, จาก https://th.wikipedia.org/wiki/ธีระเกียรติ_เจริญเศรษฐศิลป์
- สมาชิกเลขที่ 1149444, 701086 สมาชิกชื่อ ม่อนหินซ้อน, ครับครับครับ. (2558). *เกิดอะไรขึ้นกับระบบการศึกษาของไทย?.* สืบค้น 10 พฤษภาคม 2563, จาก <https://pantip.com>
- หมัดเหล็ก. (2560, 18 มีนาคม). *โรงเรียนไอชียุ ไทยรัฐ*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2560, จาก <https://www.thairath.co.th/news/888115>

- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). ภาษาในสังคมไทย: ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง การพัฒนา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดมลักษณ์ เมฆาวณิชย์. (2556). ความเครียดของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (กลุ่มอำเภอพนัสนิคม) (วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา : ชลบุรี.
- 7-Eleven Thailand. (2558). อาจารย์ใหญ่ ครูผู้ให้ *The Everlasting Teacher – 7-Eleven Thailand, 2558*. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2561, จาก <https://www.youtube.com/>
- BANGKOK HOSPITAL. (ม.ป.ป.). ห้อง ICU กับห้อง CCU ในโรงพยาบาล คืออะไร แล้วมีความแตกต่างอย่างไรบ้าง. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.bth.co.th>
- Charteris-Black, Jonathan. (2006). Britain as a container: immigration metaphors in the 2005 election campaign. *Discourse & Society*, 17(5): 563-581.
- Nattatiti K. (2564). ระบบการศึกษาไทยปีศาจที่กัดกินความเป็นคนของครู. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2563. จาก <https://www.sanook.com/news/8358770/>
- Wei-lun & Ahrens. (2008). Ideological influence on BUILDING metaphors in Taiwanese Presidential speechs. *Discourse & Society*, 19(3): 383-40